

VD pravieši

Akadēmiskie kredītpunkti

6 KP (9 ECTS)

Iepriekšējo kursu prasības

Bībeles pārskats

Bībeles ebreju valodas pamati

Apstiprināts

Metodiskajā komisijā (augusts, 2022.)

Kursa autors

Mg. Theol. Laila Čakare (laila.cakare@lut.edu.lv).

Saturs (kursa anotācija)

Studiju kursā studējošie iegūst vispārēju ieskatu Vecās Derības profētiskajā literatūrā, priekšstatu par profētiskās literatūras žanru un specifiskajiem izteiksmes līdzekļiem. Studējoši tiek iepazīstināti ar VD praviešu darbošanās laiku un darbības kontekstu – vēsturisko un ģeopolitisko situāciju. Detalizētāk tiek apskatītas: 1) Jesajas grāmata, kas raksturo VD Lielo praviešu sadaļu; 2) Amosa, Joēla, Mihas, Zaharijas un Malehija grāmatas kā Mazo praviešu profētijas piemēri. VD pravieši tiek skatīti Bībeles kopējā kontekstā – saistībā ar Jauno Derību, kā arī saistībā ar mūsdienu realitāti un VD praviešu kā liturģisku tekstu lietojumu.

Mērķi

- Veidot studējošo izpratni par Vecās Derības profētisko literatūru;
- palīdzēt saskatīt VD profētiskās literatūras nozīmi Jaunās Derības kontekstā;
- palīdzēt saskatīt VD praviešu sludināšanas nozīmi mūsdienu Baznīcas liturģiskajā un homilētiskajā kontekstā.

Sasniedzamie rezultāti

Zināšanas

Pēc veiksmīgas studiju kursa apgūšanas studenti varēs:

- atrast VD praviešu grāmatas Bībelē dažādu valodu un tradīciju tulkojumus;
- atpazīt profētisko žanru un tā specifiku;
- norādīt uz Vecās Derības praviešu citātiem Jaunajā Derībā;
- atzīmēt konkrēto praviešu darbības laiku VD laika skalā.

Vērtēšana

- 1.patstāvīgais darbs
 - 2.patstāvīgais darbs
 - 3.patstāvīgais darbs
- Gala pārbaudījums

Prasmes

Pēc veiksmīgas studiju kursa apgūšanas studenti pratīs:

- adekvāti lietot ar Vecās Derības profētiju saistīto terminoloģiju; 2.patstāvīgais darbs
- argumentēti skaidrot VD praviešu grāmatu kristoloģiskos un eshatoloģiskos pravietojumus. 3.patstāvīgais darbs
Gala pārbaudījums

Kompetences

Pēc veiksmīgas studiju kursa apgūšanas, studenti spēs:

- atbilstoši savai kompetencei sprediķot un mācīt par VD praviešiem. 3.patstāvīgais darbs
Gala pārbaudījums

Vērtējums

	Plānotie studiju rezultāti			% no gala vērtējuma
	Zināšanas	Prasmes	Kompetences	
1. patstāvīgais darbs	+			15
2. patstāvīgais darbs	+	+		20
3. patstāvīgais darbs (starppārbaudījums)	+	+	+	30
Gala pārbaudījums	+	+	+	35

PILNA LAIKA STUDIJAS

Lekciju un semināru plāns

<i>Tēma</i>	<i>Akad. stundas (45 min)</i>
1 Ievads. VD profētijas žanrs un tā specifika	6
2 VD praviešu laikmeta raksturojums (9.–5.gs.pr.Kr.)	6
3 Apskats par Jeremijas, Ecehiēla un Daniēla grāmatām	6
4 Ievads Jesajas grāmatā. Pravietojumi par Jūdu un Jeruzalemi (1–5)	4
5 Pravieša aicinājums. Dēli un zīmes (6–12)	4
6 Spriedums tautām (13–23)	4
7 Izpostīšana un atjaunošana (24–35)	4
8 Vēsturiskais iestarpinājums (36–39)	4
9 Izredzētais Kalps un Israēls (40–43)	4
10 Dieva varenība (44–48)	4
11 Cietējs Kalps un viņa uzdevums (49–53)	4
12 Mierinājums un atjaunošana Israēlam (54–60)	4
13 Dieva apsolījumu papildījums (61–66)	4
14 Mazie pravieši, viņu vēsts bibliskā kontekstā, sludināšanas vieta un laiks.	6
15 Praviešu Amosa un Hozejas personības, darbošanās laiks, vieta	6
16 Amosa grāmatas satura analīze	4
17 Joēla grāmatas izaicinājumi un pravietiskā nozīme	4
18 Praviešu Hagaja un Zaharijas darbošanās laiks un uzdevumi	6
19 Zaharijas grāmatas kristoloģiskie pravietojumi	4
20 Pravieša Mīhas darbošanās laiks un nozīmīgākie pravietojumi	4
21 Malehija grāmatas satura analīze	4

Patstāvīgā darba plāns

	<i>Patstāvīgais darbs</i>	<i>Stundu skaits izpildei</i>
1	Patstāvīgais darbs: VD pravieša (pēc izvēles) darbības ģeopolitiskais konteksts	20
2	Patstāvīgais darbs: VD pravieša (pēc izvēles) kristoloģiskie pravietojumi	32
3	Izpēte 3. patstāvīgajam darbam (Lielie pravieši)	42
4	Kursa noslēguma darba sagatavošana (patstāvīgas informācijas avotu studijas)	50
<i>KOPĀ</i>		<i>144</i>

Literatūra

Pamatliteratūra un informācijas avoti

- Feldmanis, R. Un L. Čakare. *Vecās Derības pravieši*. Rīga: Prof. R. Feldmaņa fonds, 2015.
- Lutens, Mārtiņš. *Pravieša Jesajas grāmatas skaidrojums*. Rīga: LMF, 2013.
- Lutens, Mārtiņš. *Praviešu Daniēla, Hozejas, Joēla un Amosa skaidrojumi*. Rīga: Luterisma mantojuma fonds, 2018.

Ieteicamā literatūra un informācijas avoti

- Bandstra, Barry L. "The Book of the Twelve" ch 13. In *Reading the Old Testament: An Introduction to the Hebrew Bible*. Belmont, California: Wadsworth Publishing Company, 1999.
- Barry, J. D., D. Bomar, etc. (eds.). *The Lexham Bible Dictionary*. Bellingham, WA: Lexham Press, 2016.
- Dišlers, G. *Dievs un cilvēku vēsture Vecajā Derībā*. Rīga: Jumava, 2001.
- Dreins, D. *Ievads Vecajā Derībā*. Rīga: LBB, 2007.
- Keil, Carl F., and Franz Delitzsch. *Commentary on the Old Testament: Twelve Minor Prophets*. Grand Rapids, Michigan: Eerdmans Publishing Company, reprinted 1991.
- Lessing, Reed. *Amos: Concordia Commentary*
- Luther, M. *Luther's works, vol. 18, 19, 20: Minor Prophets*. Saint Louis: Concordia Publishing House, 1969.
- Spaude, Cyril W. *Obadiah, Jonah, Micah; The People's Bible Commentary*. St. Louis, MO: Concordia Publishing House, 1994.
- Walvoord, J. F., ed. *The Bible knowledge commentary*. Wheaton, IL: Victor Books, 1983.
- Watts, John D.W., ed., *Word Biblical Commentary. Vol. 31, 32*. Dallas, Texas: Word Books, Publisher, 1998.

Interneta resursi:

<https://www.blueletterbible.org/study.cfm>

<https://biblehub.com/>

http://www.enduringword.com/library_commentaries.htm

